

Rok 1951.

Tento rok byl pro naši obec velmi rušný. Téměř v celém kroku a ve všem dění, v hovorech doma, na ulici, na schůzích KSC i v kanceláři MNV se objádalo úsilí o socializaci vesnice, čili o založení jednotného venkovského družstva, a němž by se společně hospodařilo.

V lednu bylo jen několik mráziků, sníh. Počasí padal jen ojediněle, jinak občasné deště, sýrová a bláznivá. Únor byl stejný, jen na začátku příšly asi 3 mrázky -6 až -13°C. První jarní bouře přišla velice brzy: 1. jarní bouře již 19. března - mnoho lámání, málo deště. Duben byl suchý, slunný, ale studený. Teprve od 20. příšly tak již očekávané pršky. Dne 28. až 30. 4. to byly první bouřkové přehánky a na Brodecku kroupobití. Hodně bouřek přišlo v květnu, zejména 5. až 7. a 10. až 12. Dne 10. 5. přišla od Šalky na Rovin a Němcice ^{pantvíz} pršík, ale kroupy zasáhly jen okraj našeho katastru. Brodecka se krozuč naplnila a ve sklepních přijím címeru se objevila voda. Dne 11. 5. byl menší mrázek, ale „ledoví mraž“ 12.-14. 5. přišel bez mrazu.

Dále v květnu i v červnu buňková činnost prahařuje. V červenci též, dělající dní je dosti, ale málo výdatných; na zemáků a cukrovaru to městočilo. V první polovici července bylo +29°C, na konci měsíce žárová vlna až 34°C. Dne 16. srpna nastalo neobyčejně moc, a sice 48,2 mm. Láv mnoho srážek nepřineslo, zato říjen a listopad ano. P. Martin říjel na bílém horu a celý měsíc později, ale sněhový poprask zase rozhášil. Těsně před závěrem mvalo, když se bruslilo, ale koncem měsíce byl deštivý. — Množství srážek v uplynulém roce:
Přehled srážek L 20, Ū 6, B 17,25, D 18,6, K 46,2, Čn 55,4, Če 37,9, S 76,2, Z 33,8, Ř 59,5, Li 59,5, P 21,7 ~ celkem 452 mm.

Pohlednice

Velmi měrný leden umožnil opořádání dohotovení proslavné orby, pokud nelyla deština. Těch ráno bylo k 1. čtvrtině, měkčí zemáků se sály ještě v květnu.

Mobilizační prac. komise

Při zahájení práci s jarním sčítáním cukrových uhlásila mobilizační pracovní komise při MNV dne 21.5. náhrad pracovních sil pro soukromý zemědělský sektor, dokud nebude vyjednacena cukrovarna velhostatků. Komise disponovala pracovními silami a přidělovala je. Členové JZD - jednotlivého městského družstva sloužili převlečeni ihned, soukromí zemědělci až později a omezený počet.

Nesmíly k nim obo práce ani jejich skále náčleníce, jimž oni zemědělci obdělávali pole, av byly-li přiděleny jinam, kdežterá nahajila pasivní odpor a měla mikam. Jedna místenice, která šla normálnat přes rázovu, byla poškodována 300 tis a zemědělce 500 tis. Čak osém práce nebylo, situace u poli se stavala hrozivou a tak 4. června přidělila mobilizační komise pracovní síly na 3 největší zemědělské uselosti, na nichž byla ještě témař všechna cukrovača nevyjednána a pro plevel a j. ji hrozilo zaorání. Přišlo několik desítek dnů, kdež práce ještě více zadržely. MNV i ONV uhlásily pracovní povinnost, na práci byly přihlásovány i ženy a domácnosti, švadleny, prodavačky a jiné, ale některé neuposlechly a v kanceláři MNV docházelo ke ostrým výstupům. V polovici června bylo ještě mnoho řady pře- Opožděné schovat a na jednací na těch největších uselostech - oséření cukrovky tehdy nastupovala brigádnicky i místní vyučování celé střední školy a asi dvakrát i poslední třída místní školy. Jednací se témař všude protáhl do koncu června. Na jednom velkém zemědělském záslal témař celý hektar nepřesekané cukrovky.

Místní říčová komise vypracovala říčový plán říči a výmlat pro JZD na 2 strojích a pro soukromý sektor na 3 strojích SSS a dvou strojích soukromých. Soukromý sektor začal o postavení mláčení vlastními silami

v rámci možného založení elektrické sítě, ale neuzavřeno bylo. Pořádat pro výmlat na jednotlivých stanicích stanovil zemědělský referent.

Zároveň práce začaly kolem 20. července a 31. 7. už bylo všechno prošeteno a provádzeno až na několik osudů. Hned se mluvilo: narazí se oči nejméně výměry. Značný počet na rychlém průběhu října měla místní traktorová stanice se svými 3 až 5 traktory a samovozavěří, a nichzí jedou sekal i na slávním statku. Po sečení hned začaly podmítání i na soukromém. Mezi vařenou výfumac s Bruntálškem.

Pozd. shlizení

Na shlizení zemáků bylo překně, ale v říjnu to bylo horší.

Úroda

Úroda obilovin i zemáků byla celkově překně, první plodiny byly, ale druhé byly slabé a do sušení přeslo. Čukrovka vůbec neuspokojila.

Štípky

Již začátkem května se objevilo nase veliké množství kroušliků, kterí velmi poškodili třešňovou alej proslé silnice ke Gandi, kde už i předešlého roku byla úroda třešní nepoterná.

Plevel

Letošního roku bylo též počle předešlého téměř dvojnásobné množství plevelu, zvláště ohnici v řepě a v zemáčích - celý katastr se pletul. Na sladkém stále většího nedostatu pracovnic sil, které odcházely do průmyslové výroby za lepším výsídkem. V obilninách - zvláště v ječmenech - byly

jelo neodolatelně prcháčí.

Zacátkem ledna podpisovali zemědělci rozpisy Dodávky složek výroby rostlinné i živočišné pro rok 1951.

Lehký předpis dodávkových náklů zeměd. plodin
bez sládku a bez JZD II. typu byl pro naši obec:

pšenice	864 g	brambory rané	75,- g
řepa	130 g	" průmyslové	231,- g
čleboviny ^{z malých} _{zárodnin}	217 g	" ostatní	12,- g
ječmen	1450 g	červenka	190,- g
oves	8,5 g	cukrovka	40362,- g
luskoviny jidlo	27, g		- arch. č. 1951/10

Za nesplnění dodávky plodin, masa, mléka či vaječ byly učteny pokuty. Jedou tisíc korun pokuty selsedl jedou zemědělec & krmí dny výčet.

Jednotné zemědělské družstvo - JZD JZD vzniklo v naší obci již na přelam 1950 společným velkém výborem komunistické strany a místního míst. výboru, které si to tehdy stanovily jako provořadý nákl. Převzaly se, stali včlenován novími členy s malou výměrou zeměd. půdy, kvamí korozemědělců. Z výkoných zemědělců to byl Jan Oštádal, č. 103 a Vladimír Novák, oba členové strany.

Te založením i dalším funkcionářem JZD souvisela osmou celořádu schůzí zemědělců i veřejnosti, mezi nichž se otekorovalo, jak je malorýba u zeměděl-

své neekonomické a poustá přebytkem možností pracovních sil. Zavedení kolektivního = společného hospodáření umožní zmenšení velkostí rodin, při nějž velké stroje nahradí práci mnoha lidí a ze zemědělství bude možno využívat přebytkem pracovní síly ve prospěch průmyslové výroby. Dále uvažováno, že odgradne také povážání krmavé hmoty, čímž se zvýší dojivoost, přibude mléka i masa a nlepší se zásobování. Kovozemědělcům vysvětlováno, že slají-li své konny dobrovolně, vznikne tam odcelárený stroj a jejich řemeslo nebude mít pomáhat a dříve se u zemědělců vše, že jim jejich práce mohou a mohou.

Z toho vyplývaly často otevřaly pro i proti a sladina vesnického života byla stále rozčílena. Po jednání a rovině druzstevní myšlenky byly pořádány různé osvětové akce, jako besedy o finanční (o práci v kolchozech), rájed Německého divadla v Praze, přednášky o výhodách kolektivního hospodaření (ředitel roč. školy v Prosečově fr. Grambal), o inseminaci, čili umělém oplození ovětvyků a jiné.

Se shromáždění se dostávalo množství oznášen a jeho členům různých výhod, jako vlastního přístěku dřeva, přednostní právo při nákupu různého textilního i plachového v pojizolních prodejnách (toto zboží bylo tehdy ještě nehostalek), příznivější dodávkové povinnosti a jiné.

Právě vedených činitelů KSC a MNV bylo v r. 1951
rozšířit členství na kladné družstva a tak rozšířit rozměr
ve druhovní průdu. To se podařilo agitačním dvojicím
AV a KSC, které chodíce po domech riziky voláště mali
malospolníky a horskemědilei smačný pročel nových členů do
příslušníků jednotek přesvědčení, že se jim bude lépe hospo-
darib společně a že se takto menadžerův, jimiž se stanic-
hí discipliny a dalsí z jiných odrůd.

Z výhodných remědělců vzbouřilo se družstva
jakožto malé procento, až všechni navádali výhody hos-
podárení ve velkém, na velkých hámek. Namítlali však,
že hámky nejlípe hospodaří na svém, nebo že by při-
šlo o svůj majetek a že je lépe pochat, až roba a jeho
se společně hospodaření osvědčí, když v některých zna-
mých obcích to patrně ještě nemísto.

Ačkoli proto byla zajistěna existence družstva a
tím očekávala se také dalsí socializaci vesnice. Vě-
tšina remědělců se mohlo dostat ke vztahu do družstva,
i když se jejich pracovní postavení zhoršilo tím, že le-
který ukratil místem vzdálenici tím, že vedešla do družstva.

Zdejší ZD bylo I. typu, t.j. že v tomto roce hospo- HTÚP
dářeb hámky na svém. Ale pro rok 1952 chtěli přejít na
II. typ, to jest obhospodařovati průdu společně - na hámek.
Za tím účelem musela být provedena takzvaná hos-
podařsko-technická úprava průdu = HTÚP.

Právní podklad pro jíž provedení byl zje-
man si, že JZD získalo předepsané procento půdy
v katastru.

Komise JZD a MNV navrhla rozdělení hrom k výměre
ni pozemků pro soukromý sektor a začalo se s vlastními
vyměřovacími pracemi v letech za pomocí měřítkových
kroků státní školy. Práce byly ukončeny v rekordním
čase dne 19. října. Administrativní práce, jako vypracování
štítků s pozemky majiteli provedli městci, kteří
očekávali postčítače byli zapojeni témaž do každého
soupisu mezi rozhodujícími občánky.

Provedenou úpravou byly propoaveny hranice
katastru a celý katastr byl rozdělen na 9 hrom, ozna-
čených písmeny A, B až H, I. Shábním statku ~~byl~~ insta-
ly bány témaž bez ohledu, JZD prohlásil běžné práce
dostalo všechny hromy v sousedství obce, soukromý
sektor vzdálenější hrom a největší zemědělci, kteří
byli pro sovětském způsobu nazýváni kulahy, dostal
i pozemky na okraji katastru a se starými cestami,
merami a hrázemi na začátku, že mají k tomu prava-
hy. Obecni pozemky dostalo do obhospodařování JZD,
rovněž tak celý pozemek, zakoupený v dřívějších letech
újezdské školní radou na stavbu nové školy (přirost-
ně jen měšťanku) ve výměře asi 5 ha a znany Senkyřka.

Vzhled katastru se myslí změnil, neboť
v sousedství obce vznikly velké bány JZD a na dal-

šich přec jen nelylo těch malých houštin. Nové pozemky byly ve výměře od 1 do 2 ha. Také některé staré cesty zanikly, nové byly zřízeny.

JZD zahrálo říč s. rov. zahrady na „čárovniku“ výměře asi 10 ha, což nebylo vcelku rozdrcení a nárovnitky u bytadlých majitelů. Byla to obří pole, která jejich majitele osadili stromy a sadovili a zelenářství, okamžitě celý prostor společným problemem. Nejde o informovanými členy domácností, kteří byli rozloženi, kdo nelyl vyměřeny „čárovny“. Noví majitelé pozemků s cestami a hrázemi na začátku založili, aby jim a příslušné výměry nelyly pro příští rok vyměřovány ředné stodátky, že tam ještě nici nesklidí.

Většinu podrobnosti a zajímavosti o HTÚP jsou v archivním čidle 11/1951/2 „Složka proti Hauerlemu“ u „Stráže lidu“ 13. 10. 1951 a č. 1951/3 „Tak byla prorážena HTÚP u Dobromilicích“ odt Jaromíra Antonička u „Pohraniční vesnice“ z 1. list. 1951. - Přímečné slánky jsou ještě v arch. č. 1951/11

V násobování potravinami mělo vliv žahčení, žahování schvadřování vládním nařízením, že se potravinami plývalo, chléb se dával dobytku a králikům, aby ty se odhazovaly a kdyžže lidé začali hromadit násoly mouky. Lenky mouky a chleba byly rojšeny a tak 22. ledna měli jsme pro první menší rohliky, proložené cca 1 litr a 1 kg pustale nezměněna, a v inomu jsme u más marnici rohliky všebe neměli. Váničko, knepočkojení,

sem tam na vesnici i ve městě kase slály fronty na ženskou listy chlív a 5. března znova zavedeny potravinové lístky na potravu. nechleb a mouku, aby pracující opravdu chléb dostali a nemuseli slát ve frontě. Čeká byly nové uhraveny některí ceny. — Výšu dávku - viz archivem č. 1951/4

V jarních měsících byl silně prioritovan nedostatek výrobního masa; v obluhu bylo již jen na lístky pro nemocné a řídce pracující. Po 15. květnu bylo z volního trhu ve velo sýrové maso a omezeny uzeniny.

Podrážení

Od 1. července zvýšeny ceny volných potravin, např. 1 kg měsíce ~~22~~ 320,- kčs na 400, a i ceny jiných rolnických výrobů, např. hrušek a 248,- kčs na 330,- kčs.

Textil

Na oděvních lístcích, vydávaných jako každoročně v lednu, byly body uvolňovány postupně po 20 až 30, ale k zakupu se mohly v rodině sdružovat. Bodová hodnota právnických jednotek byla 75 bodů, srovnátku 56 bodů.

Osveřba

a slavnosti

Na poli osvětovém bylo více akcí: schůzky, 18.1. mítrová beseda, 11.3. slib průmyslu, hovory školy s občany, Filmový jaro s výstavou knih, filmovoboru a jejím lečením, přednáška o stalinistických startech, více akcí k propagaci JZD a kolektivizace - maxi mimo v rájed Vesnického divadla v Raly.

Pochod mru

V neděli 15.4. za krásného počasí se konal t. v. "pochod mru" do Doloplat a zpět společně s Doloplatskými a Poličskými - v rámci celostátní akce ČOS. Při kladech

vítěz u prvního místka 2. světové války měl krátký projev
starostha Sokola p. Jaroslav Rieger a po návratu z počestné
na téma místě o významu mírového hnutí promluvil ře-
čitel stř. školy Oldřich Hlavica. Slavnost zakončena Písni-
fráce. Výstav: Dolnímělice: 160 článků + 210 dosp. } 750
Doloplaty a Pol. 65 " + 315 " . }

Oslav 1. května v Kojeticích, kde byly manifestace na 1. květen
mí, účastnilo se 30 přioným a mív. školy, ze stř. školy
45 přioným a 20 žáků j. a hodně dospejších.

Na oslavu našeho osvobození Rudou armádou Běh vítězství
konal se 5.5. „běh vítězství“ - počet stř. školy a několik
členů sokola. Před startem měl projev vzdělávatel
Sokola Josef Lisiák, ředitel mív. školy.

Dne 3.5. projížděli po státní silnici Beskydy
účastníci cyklistického závodu Praha-Warszawa. Byly
k nim od nás bojně dirážky.

Dne 4.3. se konal v sokolovně, Mezinárodní den Mladistva. den
„dětí“ - tisíč jahy „svátek malého“ měsíc staršího v Čes-
kých dětech. Program překrásně vyplnily děti.

Dne 20.5. byla v sále „u Slavíka“ inscenována
výstava „30 let KSC“.

V starších letech se konávala veřejná vystoupení v rámci - Sokolský den
členů, při nichž si sokolí jednoty navzájem vypo-
mávaly. Letos po prvé byl stanoven sokolský den ja-
ko celostátní akce na 27. květen, takže každá obec i
nejmenší jednotka musela být sokolštána. V naší

obci se den vydával. Počasí přálo, diváků se scélo hodně, $\frac{3}{4}$ programu vystupily děti zdejších škol, ostatní členstvo so-
kola. Byla to první slavnost sokola okruhu bez hudeby. Ta
byla jistě dražá a mohoucí ji gramofonové desky?
Zahajena byla množstvím projevem vzdělávatele Škola Josefa
Lesáka, ředitele místní školy.

Lidové hlas-
vání

V neděli 3.6. navštívily hradovou rodinu drojice, uva-
řené a členů MNV, AVNF a různých krajporací, aby ospravedl-
ný zástavky pro hradovou účast na lidovém hlasování
na obecnou míru. - arch. č. 1951/5,6

Letní karneval

Dne 14.7. se konal na sok. ev. části letní karneval.

Dožatá

Letos se u nás dožinková slavnost nekonala, poně-
vadž s sousedními Doloplatcemi byla dne 19.8. ohresní slav-
nost „živý mír“ - arch. č. 1951/7

Dne 9.12. k zakončení „měsíce čsl.-sovětského přátel-
ství“ uspořádal místní knihovník výstavu sovětské knihy a
zároveň předvánoční výstavu knih s proslejem. - arch. č. 1951/8

Divadlo

Umělost místních odborníků divadelních se m-
jaly projektila. Tato u nás vystupily po hostinských:
a) „Kesnické divadlo“ - projedný podnik ministerstva re-
městelské, zajíždějící i do nejméně obcí - zahrála u nás
20. února ruskou komu A. N. Oškovského „Les“ a 21. února doborou komu
Fr. Smaríka „Tvorohlavci“ o představu české vesnice ke kolektivní-
mu zemědělskému hospodaření, na propagaci J. Z. D. - Hlavní výkony
byly velmi dobré, místěna veliká, ale po rolníkům nelze být
místo. Vstupné bylo 20, 15, 10 Kč, k stánku 8,- Kč. - arch. PL 2.
b) „Hanácká scéna“ z Rojetina schrába 14. 3. starou vesel-

kom "Jednáčké příběhy" od F. F. Šemberka v 15.3. vářinou kom
"Dům u stohů" od E. Válkovského. Obě kdy oblehem i pro-
stávání plné naprosto jily. Na obou plné vypravovalo. - obs. PL 3.

Kromě toho 15 předplatitelů mazlíčků od března do října
vra 10 kulturních programů v Hořicích. Odvoz vlastním autem
sem tam i přešlo 27 lidí. Předplatné bylo 300, 250 a 200 Kčs.

V posledních štyech měsících roku se velmi rozšírala v Čloutenku
nás i v obci infekční čloutenka. Probíhala na středních te- infekční
plot se zářivacími políčky a bolestmi játra. Průběh a léč-
ení trvalo alespoň 2 měsíce a dievní strava a neschopnost
tělesné práce ještě 2-4 měsíce. Jen málo rodin zůstalo člou-
tenky všechno. V některé rodině bylo postiženo více členů,
jinak nemoc zatajovali, poněadž zdraví by nezměl 14
dní až měsíc do práce - na výčelku i do obchodu. ^{1951/3} obs. č.

Při národní směně k 1. lednu 1951 vypracovalo Národní
na místním velkostatku pro slavnostní uchování v řepce směna
semenové v sobotu 80 žáků měst. školy, v neděli 30 žá-
zádnicích a řad KSC a jiných občanů a v pondělí po-
rujiště 70 žáků.

Dne 6. října byli uchopeni rumunští vojini, Hroby
kterí by padli načátkem května 1945 a byli pohováni Rumuni
na hřbitově ve 3 hrobech (3 vojini) a na hřbitově ve spolec-
né sádkě 13 rakvemi, v hřebe 2 vojini. Byli převezeni
k pohřebním pravidlům Rumunů v Brně na hřbitovním
hřbitově.

Z rozhodnutí KSC a MNV byly v květnu ustanoveny Závěti hostinců

hostince „Černáčku“ č. 113 a „u Slavíků“ č. 56 a pone-
dán jen jeden jako dosloužící pro místní potřeby, a sice
„u Ambrožů“ č. 45, v němž byly podniky KSC.

Správní
činnost

Zrušena dosavadní výjezdová školní rada, v níž
zasedali zástupci obcí výjezdu zdejší měst. školy, t.j. Dobro-
milic, Doloplat, Hradčan a Policej a vedle hosp. správ
školy. Rovněž zrušena školní rada při měst. škole a kon-
kurenční výbor, který zasedal vedle hosp. správ kostela.
Na rozpočet měst. školy i kostela připravily ^{dosud} výročného
přidělení obce. V roce 1951 se všechno proplácelo a kolovalo
jenom - ve škole, v obecní knihovně, na okci. [Nyní nejsou
správní moce, mylkají i vydírávací náklady přesly na míst-
ní obec.] V důsledku nových nařízení začaly se všechny proplá-
cti prostřednictvím banky státní.

Odsouzení

V březnu byl zatčen a pak souzen sedemadvacetiletý prodaji-
ny „Budoucnost“ Jan Mlčoch. Po domovní prohlídce byly u ně-
ho kromě 2 ohlášených psacích jídel 3 neohlášené a kromě toho
různý textil, žárovky a jiné sběrkové, kterého se v období nedostá-
valo. Dostal 3 a tři měsíce - k českému

Rém.-řiv.
jeho - zkušení

V únoru letošního roku byla podle spolkového zákona
zrušena místní Řemeslnicko-živnostenská jednota. Byla
založena v roce 1895 a sdružovala živnostníky z Dobromilic a okolí.
Po založení měla asi 50 členů. V roce 1896 si dali zhotovit spolkový
prapor s velikostí: šířka 180 cm, výška 140 cm - na 240 klatých. (Na jedné
straně - popis viz v archivní fálore!) Se světim v praporu byla vyplácena
velká slavnost. Praporčík byl volen vždy na výroční schůzi.

Jednota byla vlastně jakýmsi sčítacím podpůrným

spolkem. Členové platili roční příspěvky. Každý člen byl v době nemoci novětiván a dostal prozoru 2 koruny, při delší nemoci měsíčně 4 kr. Změkkli člen, dostala vícera 10 plakátek a jednola se kongresovně návštěvníka prokázav. Od r. 1919 byl členský příspěvek ročně 4,80 Kč, prosporek v nemoci 20 Kč a prohřebné 67 Kč. Spolkovou měšťanskou měli v hostinci č. 56. Na všechny slavnosti dospěli s prosporem.

Do první světové války byla jednola velké hasicí skupiny důležitým kulturním činitellem v obci: pořádala přehlídky, v letech výlety do okolí, zahradačské slavnosti s hudebními koncerty, 1898 pořádaná slavnost Palackého, měla vlastní převozky sboru, od r. 1897 spolkovou knihovnu, od r. 1903 divadelní karavácky - 1905 schrali s inspekcí km Margita, byla členem Národní jednoty v Olomouci, přispěla na postizemné provozní a finanční výdaje v Olomouci. Od vzniku 1. republiky se účastnila aktivity říček oslav a přispívala na místní výrobskou prokázovací školou (růž. r. 1923) 50 korunami ročně.

Tělo a jiné ještě majetkovosti jsou uvedeny v jejich zápisech. - Počet členů r. 1930: Dobrov. 96, Doloplazy 23, Poličky 8, Hradecany 5, jiné +

r. 1938: " 72, " 11, " 5, " 2, " +

Doslov: Život v městě obci byl v nejlepším pro dosluhování. V souvislosti se vznikem jednotlivého pěstounství. druhá vlna a provedením hosp. technického růstu se vesnice stále přeflenněji dělila na dvě huti, malé ještě jehož jednotlivými příslušníky dochácelo někdy k projevům nepřátelství a ranělosti. Proti vedoucím druhovým akcím byly vylosovány kamenné plakáty nebo jiné posilány výkruváním slopisů, nebo někdy umísťeny i dvere (balíky) a pr.

Byl to být rok málo dobrého prospolitku současného života. Ale ještě se město časem uklidnilo a usvořilo.